

Yvirtekur landið sildaverk- smiðjuna í Fuglafirði?

TAÐ ER EINGIN AFTARI ENN STJÓRN FYRI SILDA-
VERKSMIÐJUNA Í FUGLAFIRÐI, HARRA ESMAR FUGLO,
SUM BJÓÐAR LANDINUM AT YVIRTAKA VERKSMIÐJU-
NA — OG ORÐ HANSARA VEGA IKKI SO LITIÐ, HANN
UMBÓÐAR FYRI Í MILJÓN KRÓNUR Í PARTAPENINGI

BJÓÐAR TIL AVTOKU AV »SILDAMONOPOLINUM«

Tað hevur longi staðist mikil
orrusta í bløðunum av tí sokallaða
»sildamonopolinum«, t.v.s. silda-
verksmiðjuni í Fuglafirði, sum Esmar
Fuglo er stjórnari fyri.

Tað var, sum kunnugt, trolarafel-
agið Havsbrún (Esmar Fuglo og
Hvannasundsbróðurnir), sum kom
at gerast hövuðsognari í sildaverk-
smiðjuni í Fuglafirði við 1 miljón

krónum í partapeningi.

Við hesum mikla partapeningi
komu hesir menn sjálvsagt at fáa
alt valdið á hesari fyrirkomu, sum
tjóðveldismenn høvdu gjørt so mik-
ið hóvastak burtur úr. Hetta var
teirra verk, søgdu teir, men tá ið
avtornaði høvdu vit eitt privat
sildamonopol.

Nú velst um, hvat ein leggur í
orðið monopol; men tað kemst
ikki utanum, at henda verk-
smiðja — hin nógva størsta —
hefur eina avgjorda lyklastoðu,
eina monopolstoðu, ið lættliga
kann ávirka t.d. prislagið, og vit
vita, at tá ið privatir interessur
eru við í leikinum, so eru tað
fyrst og fremst hesar, sum við
vinningi skulu tryggjast.

HVOR VERÐUR BATIN VIÐ LANDSVIRTOKU?

Hvi Esmar Fuglo snøggliga trin-
ur fram í bløðunum og bjóðar
landinum at yvirtaka sildaverk-
smiðjuna, er okkum ókunnugt.

Greinastubbar í »14. sept.« og
SOSIALINUM við ymiskum at
finningum eru sjálvandi eingin hæv
uðsorsok til, at Esmar Fuglo so
hátiðarlaga troystar nevndu bløð
við at siga:

»at vit vilja hjálpa til at gera
yvirtøkuna hjá landsstýrinum so
lagaliga sum tilber, og vit fyrir-
slá eina skjóta avgerð, fyri at
landsstýrið sjálvt kann leggja til
rættis ta fyrirstandandi útbýgging,
um yvirtøkan verður ein veru-
leiki«.

Setur Esmar Fuglo fram hetta

fræga tilboð út frá reindyrkaðum
sosialistiskum hugsunarhætti, taka
vit hattin av fyri honum, tí sosia-
listisku grundsjónarmiðjuni eru
tey, at allar lyktafyrirkomu í sam-
felagnum eiga at vera samfelagsins
og ella undir samfelagsins eftirlit.

Alt, ið ber við privat monopol
er forkastligt og beinleiðis ímóti
ollum fólkaræðisligum, sosialistisk-
um hugsunarhætti.

Hin vegin er tað væl í samljóð
við sosialistisku grundsjónarmið-
uni, at slíkar fyrirkomu verða
ríknar av fiskimonnum og fiski-
vinnustovnum á andeilsgrundar-
lagi, og hetta hevur Esmar Fuglo
eisini nomið við í onkrari av
sinum blaðgreinum.

120 ferðir stormávaring

Tað mikla ódnarveðrið, sum leikað hevur allan seinrapartin av vetri-
num, hevur forðað ollum fiskiskipi stórliga — ikki bara hjá okkum,
men allastaðni í grannalondunum

Fiskimenn í Hirtshals í Danmark,
sum mest fiska í Skagerak og Norð-
sjónum, siga frá, at á teirra fiski-
leiðum hevur verið 120 ferðir storm-
ávaring hesa seinri tíðina. Í langar
tíðir hava teir ikki dripið livandi,
og hevur hetta komið so illa við hjá
teimum, ið einans hava hjallin á

sjónum, at í mongum heimi hevur
staðið illa til.

Einstok donsk bløð hava sagt
frá, at 40 familjur í Hirtshals skulu
verða ríknar á dyr, hópur av bilum
farnir til tvangssølu o.s.fr.

Formaður fiskimanna í Hirtshals
sigur, at so ringt hevur tað nú
ikki verið; men rimuligt hevur
staðið á hjá mongum, tí dyrt er
at liva og ikki hevur oyra vunn-
ist av sjónum langsamliga tíð
Peningastovnar og handelsmenn
hava verið sera lagaligir undir
hesum ringu umstøðum, verður
sagt úr Hirtshals.

Konfirmantar í Vágum

Komandi sunnudag, verða hesi
konfirmerað í Miðvágs kirkju.

DREINGIR:

Valdemar Johannesen, Miðvágur
Martin Lynghamar, Sorvágur
Jákup Jacobsen, Mikines pt. Sørv.
Jonfinn Jacobsen, Sorvágur
Arnfinn Joensen, Miðvágur
Thomas Juul Thomassen, Miðvágur
Jógvan Jacobsen, Sandavágur
Poul Nielsen, Bour
Edie Lauritsen, Sorvágur
Albin Thomassen, Sorvágur
Jens Erik Magnussen, Miðvágur
Eliam Jensen, Sorvágur
Hans Kári Johansen, Sandavágur
Róland Haraldsen, Sandavágur
Samuel Jacob Jørgensen, Miðvágur
Sigfríður Olsen, Sandavágur
Háldvan Gudmundsen, Sandavágur
Jón Eiríkur Joensen, Miðvágur

GENTUR:

Kristianna Jacobsen, Sandavágur
Jóna Nielsen, Miðvágur
Jonna Hansen, Sorvágur
Maria Jacobsen, Sorvágur
Elisa Jakobsen, Sorvágur
Æna Høj, Sorvágur
Hansina Hansen, Miðvágur
Arndis Svabo, Miðvágur
Jórun Jacobsen, Miðvágur

Sildaprisurin

Esmar Fuglo er ikki blíður
við 14. sept. og SOSIALIN, nú
teir hava gjørt vart við, at hann
og Hans Pauli, við at koyra
sildaprisin í botn, eru við at koll-
renna hesa nýggju vinnugrein
innan føroysku fiskivinnuna.
Tað nyttar ikki Esmari at skri-
va um »rættvisan pris«, tí allir
teir, vit hava tosað við, sum
hava við sildafiskiskap at gera,
siga bart út, at um hetta verður
lagi, at prisurin størsta partin
av árinum verður at leggja
millum 13 og 20 oyru, kemur
einki skip heilskapað gjøgnum
árið, um veiðinøgðin frá sein-
asta ári, sum var rekord ár hjá
føroyingum, verður lögð til
grund.

Spurningurin er so um fiski-
menn, skipaeigarar og tað al-
menna tigandi bert vilja hyggja

at meðan hesin leikur fer fram,
men stuttur verður hann og dyr
ur verður hann bæði landi og
teimum sum beinleiðis avvarða.

Fiskivinnan er ikki bert hov-
uðsvinna føroyinga, men hon er
nærum alt. Gongst henni væl
eru góðar tíðir, men kemur hon
í vanda, sviður skjótt at hjá
ollum — og skal henni verða
veittur stuðul, megu øll gjalda.
Tað er tí heilt rimuligt og eitt
rættvíst krav, at her má tað al-
menna leggja uppi og skipa fyri,
at fiskivinnan fær alt tað henni
av rottum tilkømt.

Tað hevur mangan verið
harðliga funnist at Fiskasøluni
og prispolitikki hennara. Men
innan hesa sølu er tað tó so, at
tað er ein samtaka av teimum
sum fiskin eiga, sum skipa
fyri. Men soleiðis er tað ikki
við sildaprisinum. Teir sum sild
ina veiða og sildina eiga verða
ikki eftirspurdur, hann ið ásetur
prisin er ein vanligur handels-
maður sum sjálvur eigur allan
vinningin sum liggur millum
keyp og salg, eins og hann ið
handlar við mjøl og tubakk.
Tað man verða fyrstu ferð síð-
an føroyingar fingur sær hav-
søkjandi fiskiskip at slíkt er
hent.

Í nevndu grein roynir nú Esmar,
at leggja skuldina fyri at
hann rendi prisin í botn, á
danskans stjóra á sildaverksmið-
ju fiskimanna í Esbjerg. Hetta
tykist logi, tí meðan Esmar lýs-
ir prisin at verða millum 14 og
15 oyru, er hann 24 í Esbjerg.

Nú so nógva er skrivað um
hetta mál — og so nógva leikar
á her, hava vit spurt í Esbjerg
hvør prisurin er har og fingið
hetta upplýst:

Prisurin á vanligari danskari
sild (okkara tummasild) er 24
oyru og hevur í fleiri ár verið
tað. Hesin prisur er ein minsti-
prisur. So við árslok, tá støðan
er uppgjörd, hevur verið latið
2 oyru í bonus, við undantak
av 1965 tá bonusið var 4 oyru.
Tað vil siga, at minstaprisurin í
1963-64 og 66 var 24 + 2 =
26, meðan hann í 1965 var 28
oyru.

(Framhald á 4. síðu)

Starvsmannafelagið

hevur ársaðalfund mikudagin 12. april kl. 20 í Losjuni.
Dagsskrá sambært lógina.

NEVNDIN

Svimjihylurin

opnar hósdagin.

Opið er frá 7 til 20. Tó endar bilettisalan kl. 19 april
mánað út.

Sunnumorgun er opið frá 7 til 10.
Prisirnir eru: Vaksin 2,50; børn 1 kr., áskoðarar 75
oyru.

Rabattkort: Vaksin kort a 30 stk. 60 kr. Børn kort a
30 stk. 22,50

BÝRÁÐIÐ

Nýggj skipan

Frá 1970 fær Svoríki nýggja tingskipan. Istaðin fyri núverandi 2
kamarsskipanina, skal bert verða eitt kamarsskipan

Teir stóru flokkarnir í svenska
rikisdegnum, Javnaðarflokkurin
Centrumflokkurin og Högra eru
komin á samstigi um at broyta núver-
andi skipan.

Eftir hesi verður svenski rikis-
dagurin at skipast við 350 tinglim-
um og útrokning av tinglimum
verður forholdsalsprinsippinum, so
sum hjá okkum, men tó verður sett
eitt minstamark uppá 4 pst. hjá

flokki fyri at verða umboðaður.
Eftir hesum kemur eingin flokkur
at fáa minni enn 14 tinglimir vald-
ar.

Fyri at skipa meirlutastjórn eftir
hesi skipan koma so at krevjast
176 tinglimir at standa aftanfyrir
stjórnina.

Roknað verður við, at henda
broytingin verður framd í 1968.